

Bilagsoversigt

Bilag 1. Oversigt over pladser og anbringelser på de syv sikrede institutioner i perioden 2000-2010.....	2
Bilag 2. Oversigt over udviklingen i anbringelsesgrundlag i perioden 2006-2010.	3
Bilag 3. Oversigt over antal anbringelser i perioden 2000-2003.....	4
Bilag 4. Oversigt over antallet af opholdsdage (gennemsnitligt) i perioden 2000-2003.....	5
Bilag 5. Oversigt over kriminalitet begået før, under og efter ophold i sikret afdeling i 2002	6
Bilag 6. Litteratursøgning.....	7
Bilag 7. Filosofisk hermeneutik – en præsentation	8
Bilag 8. Interviewguide til Roskilde Kommunes socialrådgivere	12
Bilag 9. Interviewguide til Institutionen Bakkegårdens socialrådgivere	17
Bilag 10. Startkodeliste	22
Bilag 11. Transskribering af interview med socialrådgiver SA – Roskilde Kommune.....	25
Bilag 12. Transskribering af interview med socialrådgiver SB – Roskilde Kommune.....	26
Bilag 13. Transskribering af interview med socialrådgiver SC – Roskilde Kommune	27
Bilag 14. Transskribering af interview med socialrådgiver SD – Roskilde Kommune.....	28
Bilag 15. Transskribering af interview med socialrådgiver SE – Institutionen Bakkegården	29
Bilag 16. Transskribering af interview med socialrådgiver SF – Institutionen Bakkegården.....	30
Bilag 17. Kodning, kodetræ og analysestruktur	31

Bilag 1. Oversigt over pladser og anbringelser på de syv sikrede institutioner i perioden 2000-2010.

Tabel 1. Oversigt over pladser og anbringelser på de syv sikrede institutioner i perioden 2000-2010.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Antal pladser	49	85	85	88	94	116	116	121	121	121	145
Antal anbringelser	350	509	750	726	741	861	898	878	843	760	740
Antal opholdsdage	13028	21874	28200	28108	34092	39526	41670	42022	44852	46273	43778
Gens. Antal opholdsdage	37	43	38	39	46	46	46	48	43	61	59

Kilde: Danske Regioner (2010).

Bilag 2. Oversigt over udviklingen i anbringelsesgrundlag i perioden 2006-2010.

Tabel 2. Oversigt over udviklingen i anbringelsesgrundlag i perioden 2006-2010.

	2006	2007	2008	2009	2010
Farlighedskriteriet	12	11	8	20	8
Pædagogisk observation	39	38	30	38	22
Længerevarende behandling	7	2	3	5	4
Varetægtssurrogat	638	641	660	592	628
Ungdomssanktion 1	103	102	69	65	44
Ungdomssanktion 2	74	69	66	35	26
Afsoning	19	12	6	2	1
Øvrige	6	3	1	3	7
I alt	898	878	843	760	740

Kilde: Danske Regioner (2010).

Bilag 3. Oversigt over antal anbringelser i perioden 2000-2003

Tabel 3. Oversigt over antal anbringelser i perioden 2000-2003

	2000	2001	2002	2003
Antal anbringelser (Danske Regioner)	350	509	750	726
Antal anbringelser (Fokusrapporten)	296	353	393	423

Kilde: Zobbe & Hansen (2006) og Danske regioner (2010).

Bilag 4. Oversigt over antallet af opholdsdage (gennemsnitligt) i perioden 2000-2003

Tabel 4. Oversigt over antallet af opholdsdage (gennemsnitligt) i perioden 2000-2003

	2000	2001	2002	2003
Gennemsnitlige antal opholdsdage (Danske Regioner)	37 dage	43 dage	38 dage	39 dage
Gennemsnitlige antal opholdsdage (Fokusrapporten)	44 dage	66 dage	64 dage	62 dage

Kilde: Zobbe & Hansen (2006) og Danske regioner (2010).

Bilag 5. Oversigt over kriminalitet begået før, under og efter ophold i sikret afdeling i 2002

Tabel 5. Oversigt over kriminalitet begået før, under og efter ophold i sikret afdeling i 2002

	Antal
Før	706
Under	12
Efter	826
I alt	1544

Kilde: Zobbe & Hansen (2006)

Bilag 6. Litteratursøgning

Fremgangsmåden med hensyn til litteratursøgningen er inspireret af Alan Brymans bog *Social Research Methods* (2008) og har været systematisk, hvor begreber/sætninger som *ungdomskriminalitet, socialt arbejde med kriminelle unge* og *socialt arbejde på sikrede institutioner, udslusningsforløb for kriminelle unge* og *efterværn for kriminelle unge* er blevet søgt på Google Scholar og www.bibliotek.dk (Fuglsang et al., 2007: 107f).

Der er valgt en tidsperiode fra år 2000 til dags dato (2012). Startsåret (2000) er valgt, fordi det var dér, hvor de fleste sikrede institutioner fik udvidet antallet af sikrede pladser, samt indførelsen af Ungdomssanktionen i år 2001. Derudover er valget af pragmatisk karakter, idet vi ønsker at tage afsæt i den nyeste viden på området og afgrænse mængden af litteratur på baggrund af tidsmæssigt begrænsninger.

Vi har løbende sorteret undersøgelser, bøger, rapporter, artikler, statistikdata og andre tekster fra ved at læse de tilhørende anmeldelser og resumeer, hvilket har givet os mulighed for at indkredse søgningen yderligere og vi er dermed kommet frem til de mest relevante undersøgelser, rapporter, bøger, artikler, statistikdata og andre tekster. Ud fra disse har vi lavet en samlet oversigt over de grundlæggende træk på området, hvis hovedkonklusioner er præsenteret i specialet afsnit om eksisterende forskning.

Bilag 7. Filosofisk hermeneutik – en præsentation

Følgende er præsentation af specialets videnskabsteoretiske fundament; den filosofiske hermeneutik. Fokus er på optikken ontologiske, epistemologiske og metodologiske fordringer, som de er beskrevet af den tyske filolog og filosof Hans-Georg Gadamer (1900-2002).

Ontologi og epistemologi

Ontologisk er den filosofiske optik vanskelig at placere, idet den ikke lader sig definere i forhold til de gængse kategoriseringer. Gadamer's ontologiske anskuelser, det vil sige hans opfattelse af menneskelig væren, beror på en forståelse af mennesket, som dialogisk og sandhedssøgende. Al erkendelse foregår, ifølge Gadamer, i dialogen, hvor mennesket med hver deres fordomme og forståelseshorisonter mødes, og muligheden for dybere erkendelse består i mulige horisontsammensmeltninger (Fuglsang & Olsen, 2007: 320ff). Ifølge Gadamer producerer mennesket historien, men mennesket er også et produkt af historien, idet mennesket er formet af de kontekster, det er indlejret i: *"I virkeligheden tilhører historien ikke os, men vi tilhører den. Længe før vi gennem selvbesindelse forstår os selv, forstår vi os selv på selvfølgelig måde i den familie, det samfund og den stat, vi lever i (...) Derfor udgør den enkeltes fordomme, langt mere end hans domme, hans værens historiske virkelighed"* (Gadamer, 2004: 263). Hermed mener Gadamer, at mennesket altid og alle vegne besidder fordomme, der er unikke (subjektive), men alligevel afspejler det samfund og den tid, hvori individet lever. Og med disse fordomme eller forforståelser møder mennesket verden og andre mennesker, og med afsæt i disse fordomme opnår mennesket nye erkendelser af verden og danner nye fordomme. Denne kontinuerlige erkendelsesproces betegner Gadamer *den hermeneutiske cirkel*, og denne ontologiske forståelse af den menneskelige væren sætter dialog og samtale, som centrum for epistemologisk udvikling (Fuglsang & Olsen, 2007: 320ff).

Epistemologisk må den filosofiske hermeneutik betegnes en perspektivisme, idet det opfattes at: *"Sandhed er en historisk og lokal dom (...) [hvor] den eneste virkelighed, forskeren/den studerende kan se, er en fortolket virkelighed, der er et produkt af det paradigme/sprogspil, som udgør*

forskerens perspektiv på verden” (Olsen & Pedersen, 2006: 150). Denne optik adskiller sig derved fra en kritisk teoretisk epistemologi, hvor universel sand erkendelse om verden forudsættes, som målet for socialvidenskaben. Epistemologisk har den filosofiske hermeneutik derved umiddelbart mere til fælles med konstruktivistiske optikker. Også i forhold til epistemologien inddrager Gadamer den hermeneutiske cirkel som model, idet dette dels som ontologisk forudsætning for den menneskelige væren også spiller afgørende ind på vores erkendelse af verden og produktionen af viden. Vidensproduktion opnås, ifølge Gadamer, gennem kontinuerligt at sætte vores fordomme på spil gennem åben dialog og hermed opnå muligheden for erfaringsudveksling og nye erkendelser. Den konstante spørgen og dialog er kimen til opnåelse af ny viden (Fuglsang & Olsen, 2007: 331ff).

Metodologi

Gadamers værk *Sandhed og Metode* er et omfattende filosofisk værk der fokuserer på den menneskelige væren i verden og hvordan denne skal forstås, forklares og studeres. De filosofiske betragtninger suppleres med metodiske fordringer til socialvidenskabelige studier, hvor Gadamer udstikker metodologiske retningslinjer for et filosofisk hermeneutisk studie. Et filosofisk hermeneutisk studie må sigte mod den sociale verden og menneskets væren i denne verden. Idet Gadamer antager at menneskelig udvikling foregår i interaktionen og samtalen mellem individer, må undersøgelsesfeltet naturligvis være individerne og deres interaktion. Der er to metodologiske forhold som vi finder særligt relevante at fremhæve her, og som vi gennem projektforsløbet kontinuerligt har måttet forholde os til og praktisere, for at sikre at projektet efterlever kravene til et filosofisk hermeneutisk studie.

Et ontologisk grundvilkår ved mennesket er at det er historisk indlejret og besidder fordomme om den verden det er i. Mennesket er sandhedssøgende, og erkendelsen af ny viden får sine udfoldelsesmuligheder i dialogen. På den måde kan sproget/dialogen ansues som midlet til at generere ny viden. For at samtalen skal kunne fungere som arena for vidensudvikling, fordrer Gadamer at forskeren må gøre sig sine fordomme bevidst og sætte disse i spil i dialogen. Kun gennem en sådan proces bliver det synligt for forskeren (og læserne) hvordan disse fordomme danner rammerne for forskerens horisont og kun gennem italesættelse af egne fordomme er nye

erkendelser mulige. Gadamer ser det hverken muligt er ønskeligt at sætte sig ud over eller forkaste egne fordomme, men ser dem netop som forudsætning for menneskelig eksistens og erkendelse. Men egne forudindtagelser og forforståelser må formuleres fordi de fungerer som udgangspunkt for det studie man ønsker at udføre og genstandsfeltets anderledeshed må studeres som kontrast hertil. Dette betyder ikke at man forkaster egne fordomme, tværtimod. Det betyder at man eksplicit gør sig sine fordomme bevidst og anvender dem aktivt i sine studier: *”Det er jo ikke sådan, at når man lytter til nogen eller læser noget må glemme alle formeninger om indholdet og alle ens egne meninger. Hvad der fordres, er blot åbenhed for den andens eller tekstens mening (...) Derfor må en hermeneutisk skolet bevidsthed på forhånd være modtagelig for tekstens anderledeshed. Men denne modtagelighed forudsætter hverken sagsmæssig ’neutralitet’ eller sågar selvudslættelse; den indebærer derimod, at ens formeninger og fordomme fremhæves og tilegnes. Det gælder om at være bevidst om sin forudindtagethed, således at teksten viser sig i sin anderledeshed og hermed får mulighed for at spille sin sagsmæssige sandhed ud imod ens egen formening”* (Gadamer, 2004: 256).

At gøre sig sine fordomme bevidst og anvende dem aktivt, betyder at man allerede i udgangspunktet har nogle forståelser af og antagelser om det felt man ønsker at belyse. Man studerer et givent genstandsfelt i en bestemt kontekst der er afgørende for hvilke temaer, problemstillinger, hypoteser mv. man i udgangspunktet fokuserer på. På den måde er retningen i studiet allerede til en vis grad angivet inden processen egentlig starter. Kunsten indenfor et filosofisk hermeneutisk studie er at sikre at denne forudindtagethed ikke er determinerende for processen og studiets forløb. For at undgå dette, plæderer Gadamer for kontinuerligt at forholde sig åbent og spørgende til genstandsfeltet. Ved at fastholde dette som grundvilkår for den forskning man bedriver, fungerer ens erkendte fordomme blot som et nødvendigt springbræt for videre erkendelse: *”Forståelsen af, hvad der står der, består i at udarbejde et sådant for-udkast, der ganske vist bestandigt bliver revideret i lyset af den videre uddybning af mening”* (Gadamer, 2004: 254). Den hermeneutiske cirkel som grundvilkår for den menneskelige erkendelsesproces er konkret og tydelig i kraft af både fordommene som forudsætning for ny erkendelse og som en kontinuerlig åbenhed og nysgerrighed overfor feltet.

Ovenfor behandlede vi nogle af de metodologiske fordringer som Gadamer forudsætter i en filosofisk hermeneutisk analyse – nemlig evnen til eksplicit og aktivt at anvende sine fordomme produktivt i udviklingen af ny viden. Kun gennem vedvarende åbenhed og nysgerrighed kan den hermeneutiske cirkel udfolde sig som en metode til ny erkendelse. Vi bevægede os på et ontologisk plan, med fokus på den menneskelige væren. Vi vil nu uddybe det metodologiske perspektiv, ved at fokusere på epistemologiske fordringer, det vil sige hvordan vi opnår ny erkendelse og viden. I Gadamer's optik foregår udviklingen af ny viden i mødet mellem forskellige forståelseshorisonter: *”At komme til forståelse om en sag gennem samtale betyder derfor nødvendigvis, at der i samtalen først må oparbejdes et fælles sprog. Dette er ikke en ydre proces, en tilpasning af redskaber, ja det er ikke engang rigtigt at sige, at parterne tilpasser sig hinanden; snarere kommer de begge i en vellykket samtale under sagens sandhed, der forbinder dem til et nyt fællesskab. At komme til forståelse i samtalen er ikke blot at spille sig ud og sætte sit eget standpunkt igennem, men en forvandling hen imod det fælles, hvor man ikke forbliver, hvad man var”* (Gadamer, 2004: 359). Ny erkendelse opstår i horisontsammensmeltningen. Ny erkendelse opstår idet to horisonter mødes i en dialog og opnår en ny og dybere forståelse af sagen (dialogens omdrejningspunkt), der er andet og mere end en kombination af de to horisonter. Helheden er mere end summen af delene, og denne helhed kan ikke opnås ved en kombination af to separate forståelseshorisonter, men kun gennem en fusion af to forståelseshorisonter der tilsammen skaber en helt tredje forståelseshorizont.

Bilag 8. Interviewguide til Roskilde Kommunes socialrådgivere

Teoriramme og teoretiske begreber	Forskningstemaer – tematiske spørgsmål	Interviewspørgsmål – dynamiske spørgsmål
<p>Indledning</p>	<p>Formel introduktion:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Indhold og struktur - Varighed - Anonymitet - Optagelse - Tilsendelse og godkendelse af transkription 	<p>Goddag</p> <p>Tak fordi du ville medvirke.</p> <p>Interviewet handler om socialt arbejde med kriminelle unge i sikret regi.</p> <p>Vi forventer at interviewet vil vare omkring en time.</p> <p>Interviewet optages på bånd...</p> <p>Transkriptionen af interviewet vil, såfremt du ønsker det, sendes til dig med henblik på godkendelse af dets indhold.</p> <p>Vi har valgt at alle socialarbejdere optræder anonymt.</p>
<p>Grænsefladerepræsentanter</p> <p><i>Repræsentanternes uddannelses- og erfaringsbaggrund</i></p>	<p>Hvad er interviewpersonens uddannelsesbaggrund og erfaring.</p>	<p>Vil du starte med at fortælle om din uddannelsesmæssige baggrund og hvor længe du har arbejdet i ungeafsnittet i Roskilde Kommune?</p>
<p>Grænsefladerepræsentanter</p> <p><i>Repræsentanternes opgaver, ansvars- og rollefordeling</i></p> <p>Grænsefladeparter</p> <p><i>Parternes interne og eksterne</i></p>	<p>Hvordan arbejder den enkelte sagsbehandler med en konkret sag?</p> <p>Er medarbejderne specialiseret i forhold til målgruppen? Fordrer man medarbejdere med et bredt</p>	<p>Vil du prøve at komme med et eksempel på hvordan du arbejder med en sag med en kriminel ung i sikret regi?</p> <p>Hvad er dine arbejdsopgaver i denne sammenhæng?</p> <p>Er der en intern arbejdsdeling i afdelingen i forhold til den type sager?</p>

<i>regulering</i>	arbejdsområde (svag specialisering) eller et snævert arbejdsområde (stærk specialisering)?	
Grænsefladerepræsentanter <i>Repræsentanternes opgaver, ansvars- og rollefordeling</i> <i>Repræsentanternes handlemuligheder</i>	<p>Hvor er beslutningskompetencen placeret?</p> <p>Har man en central eller decentral organisationsstruktur?</p> <p>Har sagsbehandlerne handlefrihed og/eller beslutningskompetence i denne type sager? Og i hvilken form/grad?</p>	<p>Hvordan udarbejdes handleplanen for den unges anbringelse?</p> <p>Hvem træffer afgørelse om indholdet af den unges anbringelse?</p>
Grænsefladeparter <i>Parternes interesser</i> <i>Parternes interne og eksterne regulering</i>	<p>Hvad er afdelingens målsætninger i forhold til kriminelle unge?</p> <p>Hvilken prioritet har dette område i sammenligning med afdelingens andre opgaver?</p> <p>Er der sammenhæng mellem målsætningerne og de afsatte midler/ressourcer?</p> <p>Arbejdes der ud fra en særlig optik (politisk/ideologisk, økonomisk, metodisk, fagligt?)</p>	<p>Hvilke målsætninger har man i Roskilde Kommune, i forhold til håndteringen af kriminelle unge i sikret regi?</p> <p>Oplever du at det er et område som har stor bevågenhed/høj prioritet her i kommunen? Hvorfor?</p> <p>Har du oplevet en udvikling på området i den tid du har været ansat i Roskilde Kommune?</p>
Grænsefladeparter <i>Parternes interesser</i> <i>Parternes interne og eksterne regulering</i>	<p>Eksisterer der dominerende normer og værdier på området og i hvilken grad er disse udtalt, defineret og diskuteret?</p> <p>Hvem er rammesættende for den praksis der eksisterer og udvikles?</p> <p>Hvor stor rolle spiller interne procedurer/retningslinjer i forhold til mere strukturelle regler (love, mv.)?</p>	<p>Har I i afdelingen diskuteret hvordan i bedst håndterer sager om kriminelle unge i sikret regi?</p> <p>Hvordan er disse diskussioner foregået?</p> <p>Hvem har deltaget?</p> <p>Hvem har initieret det?</p> <p>Hvilke resultater kom der af disse diskussioner?</p>

		<p>Er der vedtaget interne retningslinjer/procedurer for den type sager?</p> <p>Er der enighed i afdelingen omkring hvordan sådanne sager skal sagsbehandles?</p>
<p>Grænsefladeparter</p> <p><i>Parternes interesser</i></p> <p><i>Parternes interne og eksterne regulering</i></p>	<p>Reflekteres/diskuteres der i kommunen over det sociale arbejde der udføres på dette område?</p> <p>Giver sådanne refleksioner/diskussioner anledning til ændringer i praksis?</p>	<p>Diskuterer i løbende aktuelle sager eller jeres generelle arbejde på området?</p> <p>Hvad giver disse diskussioner anledning til? / Hvilke problematikker rejses?</p> <p>Hvad er mulighederne for faglig sparring i afdelingen?</p>
<p>Grænsefladerepræsentanter</p> <p><i>Repræsentanternes handlemuligheder</i></p> <p><i>Repræsentanternes opfattelse af sig selv</i></p>	<p>Er der sammenfald mellem socialarbejderens og kommunens målsætning i forhold til det sociale arbejde som udføres?</p> <p>Opleverne medarbejderne faglige udfordringer – ser de behov for faglig og/eller metodisk udvikling af området?</p> <p>Er specialisering på området at foretrække?</p> <p>Fremadrettede perspektiver på det sociale arbejde med kriminelle unge i sikret regi</p>	<p>Hvad er din holdning til den indsats I som kommune yder på det her område?</p> <p>Savner/mangler du noget (fagligt, metodisk, mv.) i dit arbejde på området?</p> <p>Hvordan kunne du tænke dig at tingene kunne gøres anderledes?</p>
<p>Samspil og konflikt i grænsefladen</p> <p><i>Repræsentanternes interaktion, adfærd, kommunikation og handlen = Interaktionsmønstre (forhandling, problemløsning, eskalering, tilbagetrækning eller undertrykkelse?)</i></p>		<p>Vil du fortælle lidt om dine erfaringer med at samarbejde med sikrede institutioner?</p> <p>Hvad samarbejder I om?</p> <p>Hvornår samarbejder I? / Samarbejder I i nogle bestemte</p>

		faser?
<p>Organiseringsgraden af grænsefladen</p> <p>Grænsefladerepræsentanter</p> <p>Repræsentanternes opfattelse af sig selv</p> <p><i>Repræsentanternes uddannelses- og erfaringsbaggrund</i></p> <p><i>Repræsentanternes opfattelse af hinanden</i></p> <p><i>Repræsentanternes forventninger til hinanden</i></p>	<p>Hvordan definerer socialrådgiverne henholdsvis egne og institutionens opgaver og ansvarsområde?</p> <p>Besidder socialrådgiverne viden om de sikrede institutioner og anerkender de deres faglighed?</p> <p>Spiller professionsforståelsen en rolle i forhold til hvordan det sociale arbejde med denne gruppe forvaltes?</p>	<p>Hvordan opfatter du dine opgaver og ansvarsområder i forhold til samarbejdet?</p> <p>Ser du at du lever op til dette?</p> <p>Hvordan vurderer du din viden om de sikrede institutioner og deres praksis?</p> <p>Hvad ser du som deres arbejds- og ansvarsområde?</p> <p>Hvordan synes du de lever op til dette?</p> <p>Oplever du at kommunen og institutionerne har samme opfattelse af den unges problemer og behov, og samme målsætninger for indsatsen?</p>
<p>Organiseringsgraden af grænsefladen</p> <p>Den interorganisatoriske grænseflade</p> <p><i>Indbyrdes afhængighed</i></p> <p>Samspil og konflikt i samarbejdet</p> <p><i>Repræsentanternes interaktion, adfærd, kommunikation og handlen = Interaktionsmønstre (forhandling, problemløsning, eskalering,</i></p>	<p>Hvordan opfatter kommunerne institutionernes rolle og ansvarsfordelingen i samarbejdet?</p> <p>Samarbejdets relevans for den samlede indsats?</p> <p>Hvilke barrierer/muligheder er der i samarbejdet?</p>	<p>Hvem har det grundlæggende ansvar for samarbejdet?</p> <p>Er samarbejdet afgørende for den indsats som ydes?</p> <p>Er samarbejdet tilfredsstillende? Hvorfor/hvorfor ikke?</p> <p>Oplever du dilemmaer i samarbejdet? Hvilke?</p> <p>Hvad kunne du tænke dig, i forhold til at styrke samarbejde? /Hvordan ser du at man kunne styrke dette</p>

<p><i>tilbagetrækning eller undertrykkelse?)</i></p> <p><i>Graden af konflikten (for lidt konflikt, produktiv konflikt eller for meget konflikt?)</i></p>		<p>samarbejde?</p>
<p>Afrunding</p>	<p>Lade informanten komme med supplerende betragtninger, hvis denne har det</p> <p>Lade informanten føle sig hørt</p>	<p>Er der områder, du mener, er relevante, som vi ikke har berørt i interviewet?</p> <p>Er der noget du ønsker at tilføje?</p> <p>Tak fordi du ville deltage og forespørgsel om deltagelse i fokusgruppe.</p>

Bilag 9. Interviewguide til Institutionen Bakkegården socialrådgivere

Teoriramme og teoretiske begreber	Forskningstemaer – tematiske spørgsmål	Interviewspørgsmål – dynamiske spørgsmål
<p>Indledning</p>	<p>Formel introduktion:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Indhold og struktur - Varighed - Anonymitet - Optagelse - Tilsendelse og godkendelse af transskription 	<p>Goddag</p> <p>Tak fordi du ville medvirke.</p> <p>Interviewet handler om socialt arbejde med kriminelle unge i sikret regi.</p> <p>Vi forventer at interviewet vil vare omkring en time.</p> <p>Interviewet optages på bånd...</p> <p>Transskriptionen af interviewet vil, såfremt du ønsker det, sendes til dig med henblik på godkendelse af dets indhold.</p> <p>Vi har valgt at alle socialarbejdere optræder anonymt.</p>
<p>Grænsefladerepræsentanter</p> <p><i>Repræsentanternes uddannelses- og erfaringsbaggrund</i></p>	<p>Hvad er interviewpersonens uddannelsesbaggrund og erfaring.</p>	<p>Vil du starte med at fortælle om din uddannelsesmæssige baggrund og hvor længe du har arbejdet som socialrådgiver?</p> <p>Hvor længe har du været på Bakkegården?</p>
<p>Grænsefladeparter</p> <p><i>Parternes opgaver, ansvars- og rollefordeling</i></p>	<p>Information om Bakkegården som institution</p>	<p>Vil du prøve at fortælle lidt om Bakkegården?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hvad er det for en organisation? - Hvad er jeres arbejdsopgaver? - Hvad er jeres målgruppe? - Hvor mange unge har I på nuværende tidspunkt?

<p><i>Parternes interesser</i></p>	<p>Hvad er afdelingens målsætninger i forhold til kriminelle unge?</p> <p>Er der sammenhæng mellem målsætningerne og de afsatte midler/ressourcer?</p> <p>Arbejdes der ud fra en særlig optik (politisk/ideologisk, økonomisk, metodisk, fagligt?)</p>	<p>Hvilke målsætninger har man på Bakkegården i forhold til håndteringen af kriminelle unge i sikret regi?</p> <p>Hvad ligger man vægt på i opholdet?</p> <p>Hvilken pædagogik/metoder gør man brug af?</p> <p>Har du oplevet en udvikling på området i den tid du har været ansat på Bakkegården?</p>
<p>Grænsefladerepræsentanter</p> <p><i>Repræsentanternes opgaver, ansvars- og rollefordeling</i></p>	<p>Hvordan arbejder den enkelte sagsbehandler med en konkret sag?</p>	<p>Vil du prøve at komme med et eksempel på hvordan du konkret arbejder med en ung/sag?</p> <p>Hvad er dine arbejdsopgaver i denne sammenhæng?</p>
<p>Konflikter i grænsefladen</p> <p><i>Repræsentanternes interaktion, adfærd, kommunikation og handlen = Interaktionsmønstre (forhandling, problemløsning, eskalering, tilbagetrækning eller undertrykkelse?)</i></p> <p>Grænsefladerepræsentanter</p> <p><i>Repræsentanternes opgaver, ansvars- og rollefordeling</i></p>	<p>Vidensdeling mellem kommune og institution</p> <p>Hvor er beslutningskompetencen placeret?</p> <p>Har institutionerne handlefrihed og/eller beslutningskompetence i denne type sager? Og i hvilken form/grad?</p>	<p>Modtager I en handleplan fra den unges kommunale sagsbehandler?</p> <p>Hvordan anvender I handleplanen?</p> <p>Hvem træffer afgørelse om indholdet af den unges anbringelse?</p>
<p>Grænsefladeparter</p> <p><i>Parternes interesser</i></p> <p><i>Parternes interne og eksterne</i></p>	<p>Eksisterer der dominerende normer og værdier på området og i hvilken grad er disse udtalt, defineret og diskuteret?</p>	<p>Hvordan er I nået frem til at gøre tingene på denne måde?</p> <p>- Hvordan er disse diskussioner foregået?</p>

<p><i>regulering</i></p>	<p>Hvem er rammesættende for den praksis der eksisterer og udvikles?</p> <p>Hvor stor rolle spiller interne procedurer/retningslinjer i forhold til mere strukturelle regler (love, mv.)?</p>	<p>- Hvem har deltaget? - Hvem har initieret det?</p> <p>Hvilke resultater kom der af disse diskussioner?</p> <p>Er der vedtaget interne retningslinjer/procedurer for den type sager?</p> <p>Er der enighed i institutionen omkring hvordan sådanne sager skal sagsbehandles?</p>
<p>Grænsefladeparter</p> <p><i>Parternes interesser</i></p> <p><i>Parternes interne og eksterne regulering</i></p>	<p>Reflekteres/diskuteres der i kommunen over det sociale arbejde der udføres på dette område?</p> <p>Giver sådanne refleksioner/diskussioner anledning til ændringer i praksis?</p>	<p>Diskuterer i løbende aktuelle sager eller jeres generelle arbejde på området?</p> <p>Hvad giver disse diskussioner anledning til? / Hvilke problematikker rejses?</p> <p>Hvad er mulighederne for faglig sparring i afdelingen?</p>
<p>Grænsefladerepræsentanter</p> <p><i>Repræsentanternes handlemuligheder</i></p> <p><i>Repræsentanternes opfattelse af sig selv</i></p>	<p>Er der sammenfald mellem socialarbejderens og kommunens målsætning i forhold til det sociale arbejde som udføres?</p> <p>Opleverne medarbejderne faglige udfordringer – ser de behov for faglig og/eller metodisk udvikling af området?</p> <p>Er specialisering på området at foretrække?</p> <p>Fremadrettede perspektiver på det sociale arbejde med kriminelle unge i sikret regi</p>	<p>Hvad er din holdning til den indsats I yder på det her område?</p> <p>Savner/mangler du noget (fagligt, metodisk, mv.) i dit arbejde på området?</p> <p>Tænker du at der er noget I som institution kunne gøre anderledes?</p>
<p>Samspil og konflikter i grænsefladen</p>		<p>Vil du fortælle lidt om dine erfaringer med at samarbejde med</p>

<p><i>Repræsentanternes interaktion, adfærd, kommunikation og handlen = Interaktionsmønstre (forhandling, problemløsning, eskalering, tilbagetrækning eller undertrykkelse?)</i></p>		<p>kommunerne?</p> <p>Hvad samarbejder I om?</p> <p>Hvornår samarbejder i? / Samarbejder I i nogle bestemte faser?</p>
<p>Organiseringsgraden af grænsefladen</p> <p>Grænsefladerepræsentanter</p> <p>Repræsentanternes opfattelse af sig selv</p> <p><i>Repræsentanternes uddannelses- og erfaringsbaggrund</i></p> <p><i>Repræsentanternes opfattelse af hinanden</i></p> <p><i>Repræsentanternes forventninger til hinanden</i></p>	<p>Hvordan definerer socialrådgiverne henholdsvis egne og kommunens opgaver og ansvarsområde?</p> <p>Besidder socialrådgiverne viden om kommunerne og anerkender de deres faglighed?</p> <p>Spiller professionsforståelsen en rolle i forhold til hvordan det sociale arbejde med denne gruppe forvaltes?</p>	<p>Hvordan opfatter du dine opgaver og ansvarsområder i forhold til samarbejdet?</p> <p>Ser du at du lever op til dette?</p> <p>Hvordan vurderer du din viden om kommunernes praksis?</p> <p>Hvad ser du som deres arbejds- og ansvarsområde?</p> <p>Hvordan synes du de lever op til dette?</p> <p>Oplever du at kommunerne og institutionen har samme opfattelse af den unges problemer og behov, og samme målsætninger for indsatsen?</p>
<p>Organiseringsgraden af grænsefladen</p> <p>Den interorganisatoriske grænseflade</p> <p><i>Indbyrdes afhængighed</i></p> <p>Samspil og konflikt i samarbejdet</p> <p><i>Repræsentanternes interaktion, adfærd, kommunikation og handlen = Interaktionsmønstre (forhandling, problemløsning, eskalering,</i></p>	<p>Hvordan opfatter institutionerne kommunernes rolle og ansvarsfordelingen i samarbejdet?</p> <p>Samarbejdets relevans for den samlede indsats?</p> <p>Hvilke barrierer/muligheder er der i samarbejdet?</p>	<p>Hvem har det grundlæggende ansvar for samarbejdet?</p> <p>Er samarbejdet afgørende for den indsats som ydes?</p> <p>Er samarbejdet tilfredsstillende? Hvorfor/hvorfor ikke?</p> <p>Oplever du dilemmaer i samarbejdet? Hvilke?</p> <p>Hvad kunne du tænke dig, i forhold til at styrke samarbejde? /Hvordan ser du at man kunne styrke dette</p>

<p><i>tilbagetrækning eller undertrykkelse?)</i></p> <p><i>Graden af konflikten (for lidt konflikt, produktiv konflikt eller for meget konflikt?)</i></p>		<p>samarbejde?</p>
<p>Afrunding</p>	<p>Lade informanten komme med supplerende betragtninger, hvis denne har det</p> <p>Lade informanten føle sig hørt</p>	<p>Er der områder, du mener, er relevante, som vi ikke har berørt i interviewet?</p> <p>Er der noget du ønsker at tilføje?</p> <p>Tak fordi du ville deltage – forespørgsel om deltagelse i fokusgruppe.</p>

Bilag 10. Startkodeliste

Teoretisk begreb	Begræbelsesdefinition	Operationelle betingelser af begrebet
<p>1. Den interorganisatoriske grænseflade</p>	<p><i>“Interface become more or less defined an organized over time as consequence of representative interactions, changes in the external context, and developments within one or both parties” (Brown, 1983, s. 43)</i></p> <p><i>“At organizational interfaces, the parties are in some degree interdependent and so share some common interests” (Brown, 1983, s. 4)</i></p> <p><i>“The definition of an interface depends on the shared goals and interdependencies that press parties to continue to interact. The parties may be interdependent on one or several dimensions. Many organizational interfaces, for instance, are defined by shared tasks, for whose accomplishment the parties need each other” (Brown, 1983, s. 22)</i></p> <p><i>“Interface parties are by definition interdependent, and so share some common interests” (Brown, 1983, s. 31)</i></p>	<p>a) Formål og mål</p> <p>b) Indbyrdes afhængighed (interdependency)</p> <p>Eksempel: Vi vil kode informantens udsagn i forhold til indbyrdes afhængighed, når informanten giver udtryk for hvorfor informanten samarbejder med den anden part.</p>
<p>2. Grænsefladeparter</p>	<p><i>“Parties are social units with different interests but an interdependent fate that compels them to interact” (Brown, 1983, s. 31)</i></p> <p><i>“Parties are usually groups or organizations rather than individuals” (Brown, 1983, s. 31)</i></p> <p><i>“Internal characteristics of parties” (Brown, 1983, s. 32)</i></p> <p><i>Party’s attitudes and feelings about itself and other parties” (Brown, 1983, s. 32)</i></p>	<p>a) Parternes opgaver, ansvars- og rollefordeling</p> <p>b) Parternes interne og eksterne regulering (lukket eller åben organisation?)</p> <p>c) Parternes interesser (fælles, modstridende eller blandet?)</p> <p>Eksempel: Vi vil kode informantens udsagn i forhold til parternes interesser, når informanten giver udtryk for sine værdier og normer i forhold til samarbejdet.</p>

<p>3. Grænsefladerepræsentanter</p>	<p><i>“Actual negotiations at organizational interfaces are carried out by individuals who represent the parties” (Brown, 1983, s. 33)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> a) Repræsentanternes opgaver, ansvars- og rollefordeling b) Repræsentanternes uddannelses- og erfaringsbaggrund c) Repræsentanternes handlemuligheder d) Repræsentanternes opfattelse af hinanden e) Repræsentanternes forventninger til hinanden f) Repræsentanternes opfattelse af sig selv <p>Eksempel: Vi vil kode informantens udsagn i forhold til repræsentanternes opfattelse af hinanden, når informanten giver udtryk for hvordan informanten oplever den anden repræsentant.</p>
<p>4. Grænsefladens kontekstuelle forhold</p>	<p><i>“The context is the whole field within which both interface and parties are embedded. The immediate context includes the larger social unit or units of which the parties are subunits, as well as third parties interested in the interface. The larger context includes social, legal, economic, and political forces that create opportunities for and constraints on the interface” (Brown, 1983, s. 34)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> a) Input fra omgivelserne <ul style="list-style-type: none"> 1. Grænsefladens ydre omgivelser: tredjeparter (Dem, der indgår, både direkte og indirekte, i interaktionen i grænsefladen, f.eks. politi, skoler osv.) 2. Grænsefladens ydre omgivelser: større og magtfulde enheder (Dem, der indgår indirekte i interaktionen i grænsefladen, f.eks. politikere, lovgivere, eksperter på området) b) Output til omgivelserne <ul style="list-style-type: none"> 1. Viden / Kommunikation (Videregivelse af information) 2. Kriminelle unge <p>Eksempel: Vi vil kode informantens udsagn i forhold til grænsefladens tredjeparter, når informanten giver udtryk for, at der er andre professionelle, som berører eller har en interesse i grænsefladen.</p>

<p>5. Samspil og konflikter i grænsefladen</p>	<p><i>“Conflict is incompatible behavior between parties whose interests differ” (Brown, 1983, s. 4)</i></p> <p><i>“Interests refer to recognized and unrecognized stakes that are affected by the interaction of the parties” (Brown, 1983, s. 4)</i></p> <p><i>“Incompatible behavior refers to action by one party intended to oppose or frustrate the other party” (Brown, 1983, s. 5)</i></p> <p><i>“Conflict is the result of both conflicting interests and incompatible behavior” (Brown, 1983, s. 5)</i></p>	<p>a) Repræsentanternes interaktion, adfærd, kommunikation og handlen = Interaktionsmønstre (forhandling, problemløsning, eskalering, tilbagetrækning eller undertrykkelse?)</p> <p>b) Graden af konflikten (for lidt konflikt, produktiv konflikt eller for meget konflikt?)</p> <p>Eksempel: Vi vil kode informantens udsagn i forhold til repræsentanternes interaktion, når informanten giver udtryk for hvordan informanten reagerer i samspillet med den anden repræsentant.</p>
<p>6. Organiseringsgraden af grænsefladen</p>	<p><i>“Interface organization reflects its capacity to constrain or guide events within it, through varying boundary permeability or regulation of internal activity” (Brown, 1983, s. 23)</i></p>	<p>a) Grænser (åbne eller lukkede?)</p> <p>b) Intern regulering (stram eller løs?)</p> <p>c) Overorganiseret grænseflade eller underorganiseret grænseflade? (diskussion/konklusion)</p> <p>Eksempel: Vi vil kode informantens udsagn i forhold til intern regulering, når informanten giver udtryk for hvordan informanten og den anden repræsentanten strukturerer opgaver i grænsefladen.</p>

Bilag 11. Transskribering af interview med socialrådgiver SA - Roskilde Kommune

(Ikke vedlagt – kan rekvireres ved henvendelse til specialets forfattere)

Bilag 12. Transskribering af interview med socialrådgiver SB - Roskilde Kommune

(Ikke vedlagt – kan rekvireres ved henvendelse til specialets forfattere)

Bilag 13. Transskribering af interview med socialrådgiver SC - Roskilde Kommune

(Ikke vedlagt – kan rekvireres ved henvendelse til specialets forfattere)

Bilag 14. Transskribering af interview med socialrådgiver SD - Roskilde Kommune

(Ikke vedlagt – kan rekvireres ved henvendelse til specialets forfattere)

Bilag 15. Transskribering af interview med socialrådgiver SE - Institutionen Bakkegården

(Ikke vedlagt – kan rekvireres ved henvendelse til specialets forfattere)

Bilag 16. Transskribering af interview med socialrådgiver SF - Institutionen Bakkegården

(Ikke vedlagt – kan rekvireres ved henvendelse til specialets forfattere)

Bilag 17. Kodning, kodetræ og analysestruktur

Her præsenteres en supplerende uddybning af den rent tekniske og praktiske fremgang i vores kodningsproces. Bilag 10 er vores startkodeliste, og kodningen af interviewene har taget afsæt i denne. Startkodelisten er udarbejdet på baggrund af vores teori og interviewguide, og skal sikre en kontinuitet i hele forløbet. Startkodelisten er et analytisk redskab, der skal gøre det muligt for os at systematisere og kategorisere empirien i henhold til vores teoretiske forforståelse og teoriapparat. Hensigten med startkodelisten er således, at kodningen skal tage udgangspunkt i de på forhånd udvalgte og opstillede teoretiske begreber og begrebsrammer. Som praktisk redskab til os selv, lavede vi et kodetræ ud fra vores startkodeliste.

1. Den interorganisatoriske grænseflade

- a) Formål og mål (beskrivende) Hvad er formålet med serviceloven
- b) Indbyrdes afhængighed (analyse)

2. Grænsefladeparter

- a) Parternes opgaver, ansvars- og rollefordeling
- b) Parternes interne og eksterne regulering (lukket eller åben organisation?)
- c) Parternes interesser (fælles, modstridende eller blandet?)

3. Grænsefladerepræsentanter

- a) Repræsentanternes opgaver, ansvars- og rollefordeling
- b) Repræsentanternes uddannelses- og erfaringsbaggrund
- c) Repræsentanternes handlemuligheder
- d) Repræsentanternes opfattelse af hinanden
- e) Repræsentanternes forventninger til hinanden
- f) Repræsentanternes opfattelse af sig selv

4. Grænsefladens kontekstuelle forhold (Hvordan ydre forhold påvirker grænsefladen og omvendt?)

- a) Input fra omgivelserne
  1. Grænsefladens ydre omgivelser: tredje parter (dem, der indgår, både direkte og indirekte i interaktionen i grænsefladen, fx politi, skole, etc.)
  2. Grænsefladens ydre omgivelser: større og magtfulde enheder (Dem, der indgår indirekte i interaktionen i grænsefladen, fx politikere, lovgivere, eksperter på området).
- b) Output til omgivelserne
  1. Viden / Kommunikation (Videregivelse af information)
  2. Kriminelle unge

5. Samspil og konflikter i grænsefladen

- a) Repræsentanternes interaktion, adfærd, kommunikation og handlen = Interaktionsmønstre (forhandling, problemløsning, eskalering, tilbagetrækning eller undertrykkelse?)
- b) Graden af konflikten (for lidt konflikt, produktiv konflikt eller for meget konflikt?)

6. Organiseringsgraden af grænsefladen (Organiseringens begrænsninger og muligheder)

- a) Grænser (åbne eller lukkede?)
- b) Intern regulering (stram eller løs?)
- c) Overorganiseret grænseflade eller underorganiseret grænseflade? (diskussion/konklusion)

7. Andet

Kodetræets funktion var at strukturere de valgte teoretiske begreber og give de enkelte kategorier en kode og en farve. Dette havde til formål at lette kodningen, idet vi opstillede kodekategorier, der henviste til specifikke teoretiske begreber. Samtidig gjorde farvekoderne det let og overskueligt at systematisere empirien i forhold til de opstillede temaer. Efter transskriberingen af de enkelte interviews har vi hver især læst alle interviews igennem og markeret de enkelte passager i henhold til vores kodetræ. Nedenfor vil vi præsentere nogle eksempler, som viser typer af udtalelser, og hvilken kode de har fået for at give et indblik i den helt konkrete kodning, og hvordan vi har sat de teoretiske begreber i spil i forhold til at kode det empiriske materiale.

Udtalelsen: *”Man kan sige dommeren træffer afgørelse om at han skal på en sikret afdeling, og det er os der finder stedet”* (SC, Bilag 13, s. 5) har fået koden 2 A som henviser til dens kategorisering indenfor det teoretiske begreb **Grænsefladeparter** (2) og **Parternes opgaver, ansvars og rollefordeling** (A). Den har derudover fået farvekoden pink.

Udtalelsen: *”Vi har de her socialfaglige møder en gang om ugen og der har vi sager oppe. Der har vi bl.a. haft nogle af de her sager oppe, så på de møder er det måske med udgangspunkt i en konkret sag, men vi diskuterer det også mere generelt, fx i forhold til hypoteser og teori og hvad vi kan inddrage i forhold til det her med unge på sikret afdeling. Det er ikke sådan at vi snakker om det hver fjortende dag, men engang imellem, når der er noget konkret, så gør vi det”* (SD, Bilag 14, s. 3) har fået koden 2 B som henviser til dens kategorisering indenfor det teoretiske begreb **Grænsefladeparter** (2) og herunder **Parternes interne regulering** (B). Den har derudover fået farvekoden pink.

Udtalelsen: *”Rent pædagogisk ser vi meget på det relationelle – det er relationspædagogik vi anvender. Vi er meget inde omkring selvpsykologi også. Vores tænkemåder og handlemåder ligger indenfor selvpsykologien. Men der er fokus på relationer, vi går bestemt ikke ind for konsekvenspædagogik”* (SF, Bilag 16, s. 3) har fået koden 2 C som henviser til dens kategorisering indenfor det teoretiske begreb **Grænsefladeparter** (2) og herunder **Parternes interesser** (C). Den har derudover fået farvekoden pink.

Nogle passager/udtalelser har ikke kunne placeres udelukkende indenfor én teoretisk kategori, men har fået to forskellige koder, og vil i analysen blive inddraget begge steder, men med

forskelligt formål. Eksempelvis er nedenstående citat kodet i henhold til to forskellige teoretiske begreber.

”Der er nogle grundlæggende opgaver, fx visitationen, kontakten til den kommunale sagsbehandler og sådan noget – de opgaver skal vi lave. Men praktisk talt alle andre opgaver ud over det, er noget vi selv bestemmer” (SF, Bilag 16, s. 7) har fået har fået koden 2 A som henviser til dens kategorisering indenfor det teoretiske begreb **Grænsefladeparter** (2) og **Parternes opgaver, ansvars og rollefordeling** (A) og koden 2 B som henviser til dens kategorisering indenfor det teoretiske begreb **Grænsefladeparter** (2) og herunder **Parternes interne regulering** (B). Den har derudover fået farvekoden pink.

Denne kodning er blevet anvendt på samtlige interviews. Efter at have kodet alle interviews hver især, satte vi os sammen og lavede en systematisk opsamling og fælles revurderet kodning af interviewene. Der var generelt stort sammenfald mellem vores separate kodning, hvor vi i udpræget grad havde givet interviewdelene de samme koder. Dette anser vi som en god måde at kvalitetsteste vores kodning på. Det har givet os mulighed for at vurdere vores kodning i kraft af, at vi hver især kodede interviewene. Det sikrer en fælles forståelse af kodernes betydning og indhold, og det sikrer en mere ensartet kodning og senere anvendelse af det empiriske materiale. I de tilfælde hvor vi havde kodet passager forskelligt, nåede vi gennem diskussion frem til en fælles bestemmelse af, hvilken kode som var mest passende. Den endelige kodning har derfor været resultatet af først en individuel og senere en kollektiv kodning.

Efter kodningen gik den egentlige analyse i gang. Kodningen har hjulpet os med at systematisere og strukturere vores data, og har dermed også haft indflydelse på vores endelige analysestruktur.. Analysens kapitler er derfor et produkt af vores teoriapparat og kodning. Ved hvert analysekapitel, har det været en omfattende, men brugbar metode at kunne gå ind i de enkelte interviews og finde de relevante passager ved at henholde sig til interviewets koder. Farvekoderne har gjort det nemt og overskueligt at sikre sig at de relevante afsnit blev inddraget i analysen, og bogstavskoderne har gjort det nemt at placere de passagerne i de relevante underafsnit i analysekapitlerne.